



שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נחמן

מוצאי שבת פרשת פינחס, כ' בתמוז תשפ"ג

נושאי השיעור:

- א. מאמינים באמונה שלימה בביאת המשיח בכל יום שיבוא. ב. מלכות כוזר וספר הכוזרי. ג. מאות שנים אחרי החורבן כולם זוכרים את ארץ ישראל. ד. קינות על החורבן והגלות. ה. לא נחליף את הקב"ה ותורתו בשום דבר אחר. ו. מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל. ז. להתרחק מאד מאד מן הכעס. ח. יש בקינות המשוררים כמו רבי יהודה הלוי דברים שנאמרו ברוה"ק.

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קול בית נחמן': 079-9270505

בשעה 22:00

בשעת סגירת הגליון, התבררנו על צאתו לאור של הספר שו"ת "בית נחמן" חלק שלישי לשמחת כל שוחרי התורה. פרטים והרחבה אי"ה בגליון הבא.

יותר ממה שאנחנו רוצים גאולה, המשיח רוצה לגאול

א. יישר כח [לר' כפיר פרטוש] על כל הפיוטים. בין על הפיוטים המכאיבים בין על הפיוטים המשמחים. למה? כי כל פיוט מכאיב סופו נחמה. לולי שלא כל כך מתאים לקרא במוצאי שבת פיוטים מכאיבים, הייתי קורא לכם כמה קינות שקוראים בתשעה באב וסופם נחמות. רבותינו מעולם לא התייאשו מהגאולה. צריך לדעת את זה. מאז שהלך רבי יהושע בן לוי לשאול את אליהו הנביא (בסנהדרין דף צ"ח ע"א), אמר לו: תגיד לי, מתי יבוא המשיח? אמר לו: לך תשאל אותו, כאילו נמצא על ידו... אמר לו: איפה אני אמצא אותו? אמר לו: תלך לשערי רומי, יש שם שערים חזקים מאד, והוא יושב שם בין כמה עניים שמבקשים צדקה. אמר לו: איך אני אכיר את המשיח? אמר לו: תראה, לכולם יש פצעים ותחבושות. כולם מורידים בבת אחת את הכל, תחבושת אחר תחבושת ושמים משה ועליה התחבושות החדשות. אבל המשיח אומר: לא, אני לא יכול לעשות ככה. כי אולי יגידו לי מן השמים בוא מיד, ואני אתעכב. **בזה חכמים רצו להמשיח שהמשיח מעוניין לבוא יותר מכולנו. יותר ממה שאנחנו מעוניינים, הוא מעוניין לבוא.** אז הוא מוריד כל תחבושת לבד, אם יוריד את כולם, ואחר כך יחזיר את התחבושות האחרות, יקח לו זמן, חצי שעה רבע שעה. הוא רוצה לבוא מיד, לכן כל תחבושת בפני עצמה, אם יקראו לו - יבוא עם חצי תחבושות. הוא מוכן לבוא. אז תשאל אותו מתי הוא בא. הלך לשם, ומצא אחד שבאמת עונה על ההגדרה הזאת. אמר לו: "רבי משיח, מתי תגיע?" אמר לו: "היום". חזר משם לאלוהיו הנביא, ואמר לו: עוד מעט השמש שוקעת "אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב" (ירמיה ו' ד'), והוא לא בא. שקרן המשיח הזה? משקר ביי? אמר לו: הוא לא משקר. "היום - אם בקולו תשמעו" (תהלים צ"ה ז). אם ישראל יעשו עצה אחת לשמוע בקול ה', ולשמור את התורה והמצוות, הוא יבוא מיד. יש איזה שיר שכתוב בו: "בן דוד בא קל כנשר" (פיוט "מי ומי"). איפה קל כנשר הזה? אלפיים שנה ועוד לא בא! [צריכים לחזור בתשובה].

רבי חסדאי בן שפרוט ומלך כוזר

ב. אחר כך יותר מאוחד היה רבי חסדאי בן שפרוט. הוא הראשון שפתח דלתות החכמה לפני היהודים בספרד. הוא היה שר של המלך, ושמע שיש מדינה ברוסיה שיש שם קבוצה של יהודים שהם מקריבים קרבנות, ויש להם משכן, ויש להם כהן, ויש להם הכל. אלה הכוזרים. אמר: רגע, אז מה אני עושה כאן? שלח למלך שם מכתב ואמר לו: אדוני המלך, תגיד לי, אתה מזרע עשרת השבטים או מעם אחר? כי אם אתה מעשרת השבטים, אני עוזב את כל הכבוד שלי, והעושר שלי, וכל הדברים שלי, ואני הולך אחריו באש

ובמים. ויש מכתב תשובה שלו. אמר לו: לא, אנחנו לא מזה, אנחנו עשרה דורות בלבד שהתגייירו על ידי חכם אחד שהתווכח עם הסבא של הסבא של הסבא שלי. הוכיח לו באותות ובמופתים שהתורה אמת.

ספר הכוזרי

ג. אין לנו הויכוח הזה, אבל רבי יהודה הלוי שחי ארבע מאות שנה לאחר מכן, כתב את הויכוח הזה משכלו. כתב "ספר הכוזרי", וכתב שם "אמר החבר", "אמר הכוזרי", "אמר החבר", "אמר הכוזרי". הוא לא אמר על עצמו "אמר הרב", על עצמו לא יגיד רב, כתב רק "אמר החבר". חבר בלשון הגמרא פירושו תלמיד חכם, "חזקה על חבר שאינו מניח דבר שאינו מתוקן בביתו" (פסחים דף ט' ע"א), זה פירוש חבר. אבל שם כתב ויכוחים, והוא רשם בתחילת הספר: "לפיכך ראיתי לקבוע אותן ההוכחות כפי שהיו, והמשכילים יבינו". מה זה המשכילים יבינו? וכי אתה כותב סודות? אתה כותב שפה ברורה. מזה הבינו האחרונים שכוונתו לומר: אין לי הויכוחים, אבל אני משער שיש ויכוחים כאלה, והמשכילים יבינו שזה לא בדיוק "אמר החבר" "אמר הכוזרי". אלא את כל הטענות שיש לאומות העולם נגדנו, אני מביא אותם בשם הכוזרי, ואת כל התשובות שיש להשיב עליהן, אני קורא להם בשם "אמר החבר".

כוונתך רצויה, אבל מעשיך אינם רצויים

ד. איך התחיל הספר? המלך 'בולן' שהיה מלך כוזר, היה הולך הרבה פעמים למלחמה עם אויביו והיה מנצח תמיד. כיון שהיה מנצח, היה מקריב לאלילים שלו כל מיני קרבנות. ובאותו לילה שהוא מקריב, הוא רואה בחלומו מלאך לבוש לבן שאומר לו: "בולן בולן, כוונתך רצויה, אבל מעשיך אינם רצויים". אומר ממה נפשך, אם כוונתי רצויה, גם מעשי רצויים. על מה מעשי אינם רצויים?! אמר: אני לא יכול לדעת את זה, אלא אם כן אשאל לראשי הדתות הראשיות בעולם. מה הדתות הראשיות? דת ישמעאל ודת הנוצרים. היהודים לא צריך לשאול אותם, כי הם דלים, סובלים, מגורשים, נידחים מעיר לעיר. אלה בעלי דת בכלל?! טוב, הוא קרא למחרת לראש הכנסיה הנוצרית שהיה שם ואמר לו: תגיד לי, מה לדעתך הדת הטובה? הדת שלכם או דת הישמעאלים? אמר לו: ודאי הדת שלנו. הישמעאלים משוגעים, לקחו בן אדם שאין לו שכל, והוא סיפר על עצמו - או שהם סיפרו עליו - שנגלה עליו המלאך גבריאל (ג'בראל) הם קוראים לו), ונתן לו ספר ואמר לו: תקרא, והוא קרא. והוא לא קרא, הוא לא יודע לקרוא... אלא הוא הכתיב אחר כך הדברים לסופרים שלו, והסופרים האלה יהודים, יודעים לכתוב בערבית, והוא הכתיב להם. אתה חושב שזה משיח? אתה חושב שזה הביא דת? הביא

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תח' בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"ג הצדקת אמנו וסבתנו היקרה מרת **מז'אנה בת תיתה** ע"ה ת.ג.צ.ב.ה.

לע"ג אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל.

נוצב: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
19:12	20:27	21:04
19:29	20:30	21:01
19:20	20:31	21:02
19:27	20:27	20:59



לע"נ המנוחה שארינה בת לויזה חורי

אשתו של הרה"ג כמי"ס חורי זצ"ל נלב"ע ביום י"ז תמוז ושולחים את תנחומינו למשפחה

כבוד גובר הישיבה ה"ה פנחס חורי נר"ו ולבניה ידידי הישיבה ה"ה דניאל, יונה, שלמה יצ"ו הרב מישאל חורי נר"ו ולבנותיה היקרות



ראינו שרבנים שעמדו על מידותיהם וכעסו, זה מכעים עוד יותר. כי הם אומרים אם אתה כועס - נכעים אותך יותר! הרב בן ציון אבא שאול היה ענווון כהלל. ויש סיפורים רבים מאד על כך⁹. אדם צריך לדעת כמה שאתה רגוע, ככה יהיה לך טוב! **הרב שמואל ואזנר ע"ה** חי עד גיל 102 ולא נצרך לא למשקפיים, ולא למקל, ולא לכסא, ולא לשום דבר. איזו אחות באה אליו ואמרה לו: רבי, אני יודעת מה הגיל שלך, כי אתה חבר קופת חולים, אבל איך זכית למאה ושנים שנה? איך זכית לזה? אמר לה: **בגלל שלא כעסתי על אף אחד!**¹⁰. וכך הרויח את בריאות הנשמה והגוף. ומי שלא למד מדבריו בחייו, למד בדבריו לאחר מותו. אדם צריך לחיות ולשמור על הבריאות שלו, והוא היה כך¹¹.

יז. וגם הרב בן ציון אבא שאול, היה לוקח את הכל בחדוה באהבה ובסבלנות. היה גאון וחכם גדול. יש תוספות אחד ביממות שפירש אותו בשלושה דרכים. היה מתייגע בלימוד, "עד שיתפקקו כל חוליות שבשדרה" (ברכות דף כ"ח ע"ב),

9. פעם היה סנדק באיזה מקום, ואני ברכתי ברכה שאחרי המילה, "פלוגי זה הקטן ה' גדלחו כשם שזכה למילה כך יזכה לתורה לחופה ומעשים טובים וכו' בחיי המסובים". אמר לי "ובחיי הסנדק", (כי הוא היה הסנדק), והוספתי כדבריו: "ובחיי הסנדק". אבל הוא לא חי הרבה, רק קרוב לשבעים שנה.

10. אתם יודעים מה זה לא לכעוס על אף אחד? היו מתכוונים להרגיז אותו, והוא לא היה כועס. כאשר הגיע זמן הבחירות, הרב שך רצה שהוא יכריע בין הצדדים, אבל הוא לא רצה להכריע, כי מה הוא יעשה. אמרו לו: הרב, מה אתה מצביע היום, לא ענה. מה אתה מצביע מחר? מה אתה מצביע שבוע הבא... מה עשה? ברח לחוץ לארץ, וביום ההצבעה הוא לא היה כאן. ותלמידים שהיו באים לשמוע את השיעור שלו בהלכות טהרה הפסיקו לבוא, כדי שי'דע שהוא חייב ללכת ל"דגל", כולנו הולכים ל"דגל", "דגל מחנה יהודה", ו"דגל מחנה אפרים" (במדבר ב). אבל הוא לא אמר כלום. מי שרוצה לבוא שיבוא, ומי שלא רוצה שלא יבוא. לא מעניין אותו שום דבר.

11. ועוד אומרים שבילדותו, הרב של ישיבת "חכמי לובלין" הרב מאיר שפירא היה מחפש אותו, כי הגיע זמן כיבוי האורות והוא לא היה במיטה שלו, ואמרו לו שהוא נמצא מחוץ לבניין. וראה אותו שהוא יושב ולומד לאור הלבנה, אמר לו: **שמואל, אתה לומד לאור הלבנה? יהי רצון שהעניים שלך יאירו כמו השמש והירח ולא תצטרך למשקפיים, וגם לא תצטרך לעזרה.** וכמו שאמר כך היה. והוא הגיע מלובלין לכאן בנס, כי כשהגיעו קרוב לארץ הבריטים גילו אותו, והם קפצו מהספינה והוא ורעייתו היו שוחים בימים עד שהגיעו לארץ ישראל. כל רגע ורגע היו בסכנת חיים ממש, ובסוף ניצלו והגיעו לארץ.

תמיד יש ויכוחים בהלכה בין הרב בן ציון אבא שאול לרב עובדיה. אבל אני אגיד לכם מה שראיתי, יש ספר שיש בו הקדשה מהרב עובדיה לרב בן ציון אבא שאול, ויש שם שתי מילים שהרב בן ציון מחק אותם כדי שלא יראו אותם, ואני טרחת לקרוא אותם, וראיתי שכתב: **"עיונו מבעית!"**. כך כתב עליו הרב עובדיה, שעיונו מבעית ומפחיד! כי היה לו עיון מיוחד במינו, היה לומד עם התלמידים ומעמיק הרבה, עד שהיה מתעייף. ואמרו שהוא היה מביא תפוז אחד וחותר אותו ואוכל, כדי שיהיה לו אנרגיה שיוכל ללמד את הסוגיא של אותו היום. כך היה עושה, **ולפעמים השיעור היה נמשך שלוש ארבע שעות**, והוא לא חס על זמנו ועל בריאותו ועל כוחו.

ביום צרתי אקראך

טו. אחר כך קיבל שיתוק בחצי הגוף (בגיל 65). היינו לומדים אז על יד סלבודקא בגבעת רוקח, והיו אנשים עוברים עם רמקולים וקוראים: "הרב בן ציון בן בניה לא מרגיש טוב" "הרב בן ציון בן בניה לא מרגיש טוב" שיתפללו לרפואתו. והיינו קוראים בכל יום חמישי תהלים והגענו לפסוק: "ביום צרתי אקראך כי תענני" (תהלים פ"ו ז). אמרתי להם: **"ביום צרתי אקראך"** ראשי תיבות **"בן ציון אבא"** - "כי תענני". א"כ בעד"ה יהיה טוב, ואכן חי אחר כך חמש עשרה שנה.

"לא כעסתי על אף אחד"

טז. אבל כבר לא היה כמו שהיה לפני כן, אומרים שפעם בא להספיד את רבי **יעקב מוצפי ע"ה**, ובא שוטה אחד, מאלה שתמיד מתערבים, ואמר לו: הרב, אתה "ציוני". למה אני ציוני? כי אתה עובד באיזו ישיבה וכו', אני ציוני! הוא קיבל את זה ללב. **אדם צריך לא לשמוע את מה שמדברים לרעתו.** כמה פעמים

שזו ישיבה ככל הישיבות. אבל זה לא נכון, כי בישיבה הזאת יש דברים שאין בשום ישיבה בעולם. בכל הישיבות ראש הישיבה מדבר - "ידבר אל העצים ואל האבנים" (עי"מ"א ה' י"ג) - הם עצים ואבנים שלא יודעים לכתוב... אבל אם אתה מחנך אותם לכתוב להסביר ולהביע, זה אחרת, ובישיבה ברוך ה' מתחנכים אותם. פעם אני הייתי מגיה, והרב משה לוי היה לוקח את כל הדפים שהגתי אותם, ומעייין בהם, מדוע הגיה ככה ומדוע כתב ככה, ולמה ככה, ולמה ככה. ועכשיו כשהוא הלך לעולמו, וגם אני לא יכולתי להמשיך בוה, יש לנו בחורים טובים שיודעים להגיה את החידושים.

הגה"צ מוה"ר רבי צמח מאזוז שליט"א יוצא מגדרו בהבטחה וברכה:



הגה"צ מוה"ר רבי צמח מאזוז שליט"א יוצא מגדרו בהבטחה וברכה:

כמה שמחת לקבל ילקוט חדש! בוא נשמח את אלו שאין להם!

ג- 360 ל"ה אתה מאיר לי"ה בציון חדש!

בית ישיבה ותרומה

400 ילדים ממשפחות נזקקות יפתחו את שנת הלימודים הבאה, בשמחה בהרגשה טובה וברגל ימין, עם ערכת בית ספר חדשה הכוללת ילקוט חדש, מחברות וכלי כתיבה. בזכותך!

חייג עכשיו ותרום ערכה: **055-6763536**

ניתן לתרום בהעברה בנקאית לפקודת: תמכין ואורייתא - ירך יעקב (ע"ר) קוד מוסד - 38365

בנק דיסקונט סניף 139 מס' חשבון 166712355

יִסְגְרוּ ויפתחו, כך היה. הויכוחים שהיו בינו ובין הרב עובדיה בהלכה, נבעו בגלל שבהלכה לא הולכים תמיד על פי העיון. בהלכה יש דברים שהם מעל העיון, כלומר העיון הוא ככה, אבל אתה צריך להתחשב בדעת מרן, ובדעת פוסקים אחרים. והרב עובדיה מתחשב בכל הדעות, ואילו הרב בן ציון אבא שאול היה אומר זה לא נכון. אז יש ויכוחים.

"כאן המרא דאתרא זה הרב עובדיה יוסף"

יח. אבל בכל זאת הרב בן ציון היה מכבד מאד את הרב עובדיה. בדרך כלל הרב בן ציון היה מניח שני זוגות תפלין של רש"י ורבנו תם ביחד כדעת הבן איש חי (ש"א פרשת וירא אות כ"א), אבל כשהתפלל עם הרב עובדיה, באותה הפעם הניח רק את של רש"י. אחר כך שאלו אותו: הרב, הרי אתה בדרך כלל מניח שתיים? אמר להם: **כאן מרא דאתרא זה הרב עובדיה יוסף**, (למרות שהוא לא היה ממש "מרא דאתרא", כי זה היה בחו"ל, הוא נסע אתו לחוץ לארץ לאסוף כספים), וצריך לכבד אותו. כאן הוא מניח רק זוג תפלין אחד, ולאחר התפלה מניח את השני. כך צריך להיות, אדם לא צריך כל הזמן להתבטא "אני יש לי דעות משלי" "אני ואני" - "ראו עתה כי אני אני הוא" (דברים ל"ב ל"ט). מי אמר את זה? הקב"ה. לא כל אחד יכול לומר "אני אני הוא".

"אשחר עדתי ולמאד עניה"

יט. אנחנו קוראים קצת מקינת "אשחר עדתי", אני אקרא בעל פה כמה שורות: **"אשחר עדתי, ולמאד עניה, ואפקד נותי, ורבה שאיה. גדרות דחיות, וקירות נטויות, ועיפה ואפל, ועיף וציה"¹². וקיפוד תקנן¹³, ועורב יקונן, ויענות ותנות, מתנות אֵנִיה. לטאה וחיה, ואיה ודיה, ומספד ואבל, וקול תאניה".** הקטעים האחרונים: **אביהם ברחמיו, ירחם יתומיו, ויקבוץ זרויה לארץ נקיה. אשר רם ונעלה, והוריד והעלה, ומחץ וריפא, והמית והחיה. ותשוב לעירך, ותבנה דבירך, ותשכון בביתך, ותאסוף דחוויה. מחדש חודשים, יקבץ קדושים, אנשים ונשים, לעיר הבנויה. ו-יה זה החודש, לטובה יחדש, ורצון יצא א-ל, רב העלילה".**

נבואות בקינות

כ. הקינה הזאת גם כן של רבי יהודה הלוי, ואני מוצא בתיאורים שלו נבואה ממש. כי הוא מתאר שם **"הלכו במו ים, לאין קץ לשבים"** ומתי זה קרה? **בגלות ספרד**, וזה היה 500 שנה אחריו, שהלכו וזרקו אותם לכל רוח, ויש כאלה שטבעו בים ויש כאלה שהגיעו בדרך לא דרך לארץ ישראל, והוא ראה בעיני רוחו כל מה שיקרה לעם ישראל. והוא כתב "אשחר עדתי", ו"אשחר" זה גמטריא **"גוש קטני"** בהפרש של אחד. כי המשוררים האלה היו כותבים כמעט בנבואה וברוח הקודש, היו מתארים כל מה שיהיה. הנה יש לנו ספר ששמו "ספר הברית" שכותב דברים שלא נתגלו רק מאה מאתים שנה אחריו¹⁴. וא"כ אין פלא שהמשוררים כמו רבי יהודה הלוי ואחרים ידעו והשיגו ברוח הקודש

12. **הערת המערכת:** כאן אמר מרן שליט"א לאחד המשתתפים: אתה מתפלא שאני יודע בעל פה? אם היית קורא את הקינה הזאת מאה פעמים בחיים שלך, היית יודע אותה יותר טוב ממני...

13. מי יודע מה זה "תקנן"? זה לא לשון קינה, אלא לשון קינון - שתבנה קן, הושרש קנ"ן. וראה לדבר: "קנים תעשה את התיבה" (בראשית ו', י"ד), הנו"ן של "קנים" דגושה, ולמה? כי הושרש קנ"ן. אתה קורא "אשר שם ציפורים יקננו" (תהלים ק"ד, י"ז), ואתה שואל: מסכנות הציפורים, למה שיעשו קינות? חשבת שהם מקוננות על החורבן?!... "יקננו" הכוונה שהן בונות קן.

14. בזמנו לא היה מודד חום הידוע היום של צלסיוס שמתחיל מאפס עד מאה, אלא היה מודד חום של "פרנהייט". (אף אחד מכם לא טס במטוס, אבל כשטסים במטוס לאמריקה [למשל], רואים שם מה מזג האוויר ומסומן מה מזג האוויר באות F באנגלית, שהכוונה "פרנהייט", ולפעמים כתוב S שהכוונה צלסיוס, ורוב המדדחומים בעולם מתחילים מאפס עד מאה, והמדחום של פרנהייט משוגע... מתחיל 32 עד 212 ואני רואה מספר של פרנהייט ומחשב כמה יצא בצלסיוס ויוצא לי בדיוק כמו שחשבתי). והמידות שלו 32 עד 212. 32 בנקודת הקיפאון, 212 ונקודת הרתיחה. והיום נקודת הקיפאון 0 ונקודת הרתיחה 100. ומשום אחר. וכותב ספר הברית ("אמאר ד' פרק ט"ט): אם יקום אחד ויעשה חשבון אחר מאפס עד מאה, או מאפס עד שמונים, תעשה חשבון להשוות את זה עם פרנהייט. מאיפה אתה יודע את זה?! באמת מאה שנה אחריו קמו שני מדענים, אחד עשה מאפס עד מאה (זה צלסיוס), ואחד עשה מאפס עד שמונים (ושמו ראנקיור). הוא כתב את זה ברוח הקודש, אי אפשר להבין את זה.

יעוד דבר, בזמנו גילו מלבד שבעה כוכבי לכת - שצ"ם חנכ"ל (שבתאי צדק מאדים חמה ונוה כוכב לבנה) עוד כוכב שמיני, ששמו "אורנוס" (אורן). וכתב ספר הברית ("אמאר ב' פרק ב'): ואם יתגלה עוד אחד, אז יהיה כך וכך. וכך היה, שאחרי פטירתו של ספר הברית נתגלה עוד כוכב לכת שבמשך מאות שנים לא ראו אותו, ושמו "נפטון". הוא נתגלה בשנת תר"ל, ובעל ספר הברית נפטר בשנת תק"נ. איך ידעת את זה? אלא שהוא כותב בספרו איך להגיע לדרגת רוח הקודש.

מה שעתידי להיות בגלות. ואנחנו נתפלל שהקב"ה ישים קץ לגלות, סוף וקץ לכל צרותינו¹⁵. ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו. אמן ואמן.



מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל ששומעים כאן, ואלה ששומעים ברדיו, ואלה שקוראים אחר כך ב"בית נאמן", הקב"ה יברך יתהון, ויזכה יתהון, וישמע בקל צלותהון, וישים שלום בעם ישראל שלא יריבו כל המכשפים האלה ברחובות בתל אביב "חופש" "חופש" "חופש"... (כאילו אין להם חופש, ["חופשיים"] - החופש שלהם כפול ומכופל, לא תורה ולא מצוות ולא יראת שמים). ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

15. הייתה לנו עיירה אחת בדרום תונסיה ששמה **"צפאקס"**. מישהו מכיר אותה? היא עיירה ידועה מפורסמת, ובצרפתית כותבים "ספקץ" לא "ספאקס", יש להם אות X לכן כותבים SFAX. ובספר תפארת בחורים על התלמוד של חכם אחד משם, כשהגיע לעירו כתב: **"סוף וקץ לכל צרותינו"**. מצפאקס עשה סוף וקץ. היום אין שם כמעט יהודים, אבל זו עיר מאוד מעניינת. כל היהודים שבה באו מג'רבה. ערבי אחד מכובד חיתן את הבת שלו והביא לה תכשיטים שאין כמותם. וכולם תמהו עליו: מאיפה הבאת תכשיטים כאלה? אמר להם: את זה עשו לי היהודים של ג'רבה. התפלאו: כך היהודים של ג'רבה יודעים לעשות תכשיטים שאין כמותם? א"כ נלך כולנו אליהם. וככה כל ערבי שהיה צריך להכין תכשיטים לבת שלו או לאשתו היה הולך ליהודים ששם. ואח"כ אמרו: למה כל הצרה הזאת? נביא אותם לכאן! וכך נוסדה קהילה בצפאקס מהיהודים של ג'רבה. הם היו מחמירים בבשר ולא עושים נפיחה כמו שהקילו בתונס, אלא אוכלים רק בשר חלק (כמעט חלק, לא מאה אחוז) כדעת מרן (י"ד סי' ט"ל). עד שבא אליהם רב אחד - **רבי עקיבא בוטבול** ואמר להם: וכי אתם חסידים יותר מתונס? הרי יש בתונס גאוני עולם, והם מקלים. א"כ איך אתם רוצים להחמיר יותר מהם? אבל זו מחלוקת ראשונים, מה אתה מבלבל את המוח?! והכריח אותם בכח לאכול בשר לא חלק, והמשיכו ככה מאה וחמשים שנה. ובימינו היה יהודי אחד שוחט, ששאל את **רבי אמיים** [הרב הראשי של תוניס]: האם כדאי שאחזיר את המנהג הראשון? אמר לו: לא, כבר בטל המנהג, ואין לנו כח להחזיר אותו. **הרב עובדיה** היה יחיד שהיה יכול להילחם במנהג "החלק" של האשכנזים ולפרסם שזה לא "חלק" מאה אחוז, ועשה מזה רעש גדול. ובאו בחורים שלומדים בישיבת פונוביז', ואמרו למנהל הישיבה: אנחנו לא אוכלים את הבשר הזה כי הוא טרף? אמרו להם: מה טרף? הרי כל הרבנים אוכלים! אמרו להם: אבל בשבילנו זה טרף! ולא זזו משם עד שעשו מה שצריך לעשות, שיהיה הבשר "חלק" גם לספרדים. יהי רצון שכל המחלוקות האלה יתבטלו מן העולם, וכל עם ישראל יאכלו חלק כמו יעקב ובינו שאמר "ואנכי איש חלק" (בראשית כ"ז, י"א)...

בסימנא דשמאי

"יורה יורה"?

רב עיר?

בסימנא תעשה את זה:

מקצועי. מהיר. מוצלח!

מסלול נוסף מבית סימנא יוצא לדרך
בעוד כ-3.3 שנים
תגיע ליעד עם תעודת "יורה יורה" ביד!

בית
אישור
היתר
משרד
אחזקה

25

שנים

מכון סימנא

הודוץ סלון רבני

03-555-9882

הקורסים יתקיימו בגני ברנן



הקריב את עצמו

ולעיקר השאלה, משה רבנו לא רצה להמתין אפילו לא יום אחד, משום שידע שהמדינה החטיאה את עם ישראל, וגדול המחטיאו יותר מן ההורגו (סיפרי פרק כ"ג אות ק"ז). ולצורך זה, משה היה גם מוכן להקריב את החיים שלו, כדי להרוג את מי שהחטיא את עם ישראל! לכן מיד גייס משה רבנו חיילים ונלחם במדין.

חוק הגיוס של משה רבנו

לפי המדרש (במדבר רבה פרשה כ"ב אות ב'), משה רבנו גייס עשרים וארבעה אלף חיילים, שנים עשר אלף להלחם, ושנים עשר אלף שילמדו תורה לזכות הנלחמים. היום שכולם מדברים על 'שוויון בנטל', אנחנו צריכים ללמוד ממשה רבנו מהו השוויון האמיתי! צריך להרבות את לומדי התורה לפחות כמספר החיילים! צריך לדעת ולהבין שאין דבר שיכול להשתוות לתורה, "יקרה היא מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה" (משלי ג' ט"ו), אין דבר שיכול להשתוות לה.

הכרת הטוב למדין

משה רבנו עליו השלום אוסף את כל החיילים ושולח אותם למלחמה, לא לפני שממנה את פינחס בן אלעזר להיות המצביא והמנהיג שלהם. ונשאלת השאלה: היכן משה רבנו? מדוע הוא עצמו לא יצא למלחמה? הרי הוא היה מוכן להקריב את החיים שלו כדי לנקום במדינים, אז למה ברגע השיא, ברגע המלחמה, הוא שולח את פינחס? מצוה בו יותר מבשלוחו (קידושין מ"א ע"א), שילך הוא וינקום במדינים.

אלא אמר משה לקב"ה: "ריבונו של עולם, אשתי גדלה במדין, ואף אני כשברחתי ממצרים הלכתי למדין, הטוב בעיניך שאלך והחריב את המדינה שנעזרתי בה? אני חייב למקום הכרת הטוב!". אף על פי שבאמת המדינים לא עזרו לו שם, רק יתרו אביה של ציפורה עזר לו, מכל מקום עדיין הרגיש חובת הכרת הטוב למקום ושולח את פינחס שיהיה המצביא במלחמה. למדנו מכאן שאע"פ שמשה רבנו היה מוכן להפקיר את החיים שלו בשביל לנקום במדינים, בכל זאת עשה כך על ידי שליח משום חובת הכרת הטוב למדין.

צדקה או חובה?

בימים אלה חל יום פטירתו של הגאון חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל. פעם הוא הגיע לבית הכנסת אחד להתפלל ערבית, וכשיצא שם מטבע בקופת הצדקה. ניגש אליו הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א ואמר לו: "כבוד הרב, כבודו מקובל, ולפי הקבלה לא נותנים צדקה בלילה, מדוע אתה נותן צדקה עכשיו?". השיב חכם בן ציון: "לא נתתי צדקה, רק שלמתי את החובה שלי מצד הכרת הטוב! אדם בא לבית הכנסת, נהנה מהאור, מהמזגנים ומההכסאות הנוחים, הוא צריך לשלם דמי הגנה".

צריך להשתדל מאד בהכרת הטוב, אדם שאינו מכיר טובה סופו שאף ישיב רעה תחת טובה, ועליו אומר הפסוק: "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו" (משלי י"ז י"ג). כאשר ה' רואה שהאדם יודע להכיר טובה, כביכול אומר: "מוטב שאעשה לו טובות כי הוא גם כן יחזיר לי טובה". לכן נדבק במידותיו של משה רבנו ע"ה ונכיר טובה זה לזה, נרבה אהבה ואחוה בין אדם לחברו, ועל ידי זה נזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו, אמן כן יהיה רצון.

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

ערך הרה"ג רבי אלעזר חזקוני שליט"א

הסתכלות נכונה

נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך (במדבר ל"א, ב).

אמונת חכמים

בתחילת הפרשה הקב"ה מצוה את משה רבנו: "נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך". משה שומע מאת הקב"ה, שמיד כאשר יחזור מהמלחמה במדינים הוא ימות. לכאורה משה היה צריך להתעכב עם המלחמה כמה שיותר, הרי הוא יודע שמיד לאחר המלחמה ימות! ומדוע לא ימתין כדי להאריך ימים?

פעם אחת באה אשה זקנה לפני רבי חיים מואלוז'ין זצ"ל ואמרה לו: "כבוד הרב, יש לי שאלה. פעם תוך כדי גלות שקבל על עצמו הרב 'שאגת אריה', הוא התארך בכפר שלנו למשך כמה חודשים, ולא היה לו לחם מתבואה ישנה לאכול. הרב סבר שאיסור חדש נוהג אף בחוץ לארץ, ולכן לא היה יכול לאכול מתבואה חדשה, ותבואה ישנה לא היתה מצויה כל כך. אני הייתי מחפשת קמח מתבואה ישנה, וכל שבת הייתי אופה שלוש חלות ונותנת לו לכבוד שבת.

"יום אחד אני שומעת נקישות בדלת. הלכתי ופתחתי את הדלת, והנה למול עיני אני רואה את הרב בכבודו ובעצמו. לא הספקתי לשאול לרצונו, וכבר הרב פתח ואמר: 'אני צריך להמשיך בגלותי לעיר אחרת, לכן באתי להודות לך ולברך אותך, שבזכות שנתת לי כל שבת שלוש חלות, תזכי שהקב"ה יתן לך עושר גדול ותבני שלושה בתי כנסיות, שנים בחוץ לארץ ואחד בירושלים עיר הקודש!'. ברוך ה' כמו שאמר הרב זכתי לעושר גדול, ובניתי שני בתי כנסיות כאן בחוץ לארץ, ונשאר לי רק לבנות בית כנסת בירושלים עיר הקודש. הדרך לעלות לארץ הקודש קשה עלי ואני לא יודעת אם אשירד או לא, אפשר שאתן לרב את הכסף והרב ימצא דרך להעבירו לירושלים לצורך בניית בית הכנסת?".

השיב הרב: "אני מתפלל עליך, אם הרב 'שאגת אריה' ברך אותך שתבני בית כנסת בארץ ישראל, את חוששת שתמותי קודם שתספיקי לבנות? יש לך הבטחה מגדול הדור! את אפילו לא צריכה למה, תחזרי לביתך ותתכונני לעלות לארץ, כשתגיעי תחפשי לעצמן בית לגור, ורק לאחר מכן תבני את בית הכנסת כברכת הרב".

בס"ד

בישיבת "לבנימין אמר" התקיימה עצרת מספר לזכרו של מרן ראש ישיבת פונוביז' הגרי"ג ארלשטיין זצוק"ס.



בפתיחת העצרת נשא דברים ראש הישיבה הגאון הרב חננאל הכהן שליט"א, שסיפר שהרב גרשון זצוק"ל תמיד היה מורה ללמוד את הסוגיא קודם כל בפשט, כי הלימוד הפשוט נותן חשק בתורה, וכך אנחנו לומדים בישיבה שלנו, קודם כל מבינים טוב את דברי הגמרא רש"י ותוס', ואח"כ מתקדמים לראשונים. כמו כן נשא דברים נכדו הרה"ג ר' שאול אדלשטיין שליט"א שסיפר מקצת על גדלותו של סבו זצוק"ל, ואמר שהרב מחייב את ה"נורמלים", כי הוא היה חי בצורה נורמלית - קם בזמן, ישן בזמן, אוכל שלוש ארוחות ביום, עונה לשאלות, אבל היה מנצל כל רגע ורגע שלא ילך לאיבוד. עוד סיפר, שפעם אמר לו שהקב"ה זיכה אותו לשיבה טובה, כדי שישאר מישהו שילמד פשוט בדרך העיון הפשוט. יהי רצון שזכותו תעמוד לנו ונלמד מדרכו. אכ"ר. תנצב"ה.

רבני ותלמידי הכולל והמוסדות.



גליון 318

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזז ע"ה

עורך: הרב ר"ר
שמואל עידאן שליט"א



ידע תדע

א. בתונס הציט שנהגו לקרוא את ההפטרות בשלש השבועות במנגינה של קינות. וזה לא מנהג חדש בתונס אלא זה כבר מימי הריב"ש, כי יש לו שאלה בספרו (סי ק"ב) אם בשלש השבועות לא נמצא מי שידע לקרוא את ההפטרות בגוון של קינה, "לא היה מצוי אז לדעת לקונו" (כך הלשונו שלו), האם יכול לעלות להפטרות אחד שכבר עלה לתורה, בגלל שהוא ידע לקונו? אז אם כן כבר בימי הריב"ש בספרד לפני שש מאות שנה נהגו ככה, ומשם התפשט המנהג הזה. אבל תמיד התפללתי עם אבא וצ"ל ומעולם לא עשנו בגוון קינה, כי שבת צריכה להיות שבת, ושוכחים את כל האבלות והצעור. ולא רק זה, אלא קוראים את הפסוקים האחרונים של ההפטרות האלה דש"ח - דברי, שמעו, חזון, בגוון של חגים, קראנו כבר: "הלך ונקראת באזני ירושלים לאמר מה אמר ה' וצרכתי לך חסד ועונו? אהבת פלוליתיה, לכתף אחרי במדבר בארץ לא ודועה", "תדע שיראל לה' ראשית תבואתה כל אכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם ה'" (ירמיה ב' ב-ג), ואלו הפסוקים האחרונים של ההפטרות השובת. והשבבת נקרא "אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב וכו'" (ירמיה ד') ונקה מנהג הספרדים. (גליון 72 אותיות לא ור"ב, גליון 121 אותיות א' וב).

ב. ספר עקרי הד"ט חדרו חכם איטלקי מאיטליה שחי אחרי הרב חיד"א. שמו רבי דניאל טינגאני [הד"ט זה ראשי התבות של שמו]. יש פותבים בלי א', אבל זה לא טינגני, אלא טינגאני, רבי דניאל טינגאני, קרא לספרו "עקרי הד"ט", מאיפה הגיע השם הזה? מעקרי הדת. הרמב"ם קבע עקרים של הדת, י"ג עקרים. זה הדת בת"ו, והוא החליף את הת"ו ב"ט"ת - עקרי הד"ט. ומאז ועד היום דועג שמו, עקרי הד"ט. (גליון 220 הערה 5).

ג. היה צדיק אחד - רבי יוסף זלכה וצ"ל - שפעם זכה לעלות להר הקרן [מקום קבורת אהרן הכהן, השוכן בג'דון], והוא כתב את כל רשמי המסע שלו בג'רחון אור תורה (אב תשנ"ה ס' כ"ח). אמר הלכנו מכאן והלכנו מכאן, עד שהגענו להר הקרן, וזה הר על גבי הר. כמו שרש"י אומר (במדבר כ', כ"ב) תפוח קטן על גבי תפוח גדול. אבל להגיע לגבה ההוא אי אפשר, צריך חלק לרפב על גבי ערביים, וחלק על גבי סוסים, וחלק... עד שהגיע למעלה. והשאלה היא איך אהרן הכהן עלה בן מאה עשרים ושלש לבד? לא היה ערביים ולא היו סוסים, והוא עלה ברגלו! אז יכול להיות? אלא היה גבורים ומלמדי יס"ם. (גליון 318 הערה 7).

חיבה

מה זה שצ"ם חנכ"ל?
תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

למנון תספור

ציאון הלא תשאלי לשלום אסיריך

מ"ז בתמוז אומרים תקוון חצות בצעירים (ראה בגליון ילדי גאולה הקודם בהלכה נאמנה), בכל השנה מי שהוא חסיד קם בחצות הלילה ואומר "תקוון חצות", אבל בימי בין המצרים אפילו אנשים שישנים או עפים בלילה, באים בחצות היום, באחת, אחת וברב, יושבים על הרצפה וקוראים תקוון רחל [החלק הראשון בתקוון חצות]. ככה היה המנהג בחצי לארץ, כאן בארץ ישראל כמעט נשכח המנהג. יש רק כמה ישיבות שעושים את זה, ויש אומרים שפעם בפורת יוסף עשו את זה, אבל היום יש עוד כמה ישיבות ברוך ה' שהלכו בעקבות ישיבת "כסא רחמים" ויושבים תקוון חצות בימי בין המצרים. וכל פעם קוראים קינה חדשה, על מנת להרגיש את החרון. כי התרגלנו לחרון, עד שהיו פעם שאלות כאלה: יש לנו מדינה, ויש לנו תלמידי חכמים, ויש לנו רבנים, ויש לנו דתים, על מה תקוון חצות? הם שואלים על מה תקוון חצות? אם היה יודעים מה היה לנו פעם, לא היה שואלים שאלות כאלה. אבל רבי יהודה הלוי נותן לנו בבוואה דבבוואה ממה שהיה פעם. הקינה ציאון הלא תשאלי [שחברה רבי יהודה הלוי לא היתה במחזורים של הספרדים, האשכנזים לקחו אותה מאתנו, ואנחנו לא אומרים אותה, זה עול, לא יתכן כדבר הזה. אנחנו צריכים להחזיר עטרה ליושנה. (הקינה נמצאת במחזור שלנו בעמ' 361)].

"ציאון הלא תשאלי לשלום אסיריך, דורשי שלומך והם יתר עדריך". רבי יהודה הלוי נמצא בגלות, והוא פונה לציאון, לבית המקדש, לירושלים ואומר: תשאלי לשלומי, אנחנו אסירים באהבה. אסירי תקוון. "דורשי שלומך והם יתר עדריך" - רוב העם היהודי בעונות הרבים נכחד, אם זה בעשרת השבטים, שאף אחד לא ידע איפה הם בכלל. אם זה בשאר הגזרות והשפלות, בימי רבי יהודה הלוי היה מונה העם היהודי מיליון וחצי יהודים; בשפה שבזמן החרון על פי דברי הגמרא בספחים (דף

ס"ד ע"ב) היו כפלים מיוצאי מצרים כפול עשר. אגריפס אמר לכהן הגדול - "תן עיניך בפסחים", ככה השפך שלהם, תספור כמה קרבנות יש, ועל פי זה ידע. [הכנה מנה על כל קרבן כליה אחת] ונמצאו שם ששים רבוא וזני כליות של קרבנות פסח שהקריבו, ואין לה פסח שלא נמנו עליו לפחות עשרה בני אדם, אז עשר כפול ששים רבוא כפול ששים זה שנים עשר מיליון (מלבד מי שהיה טמא ויבדדו רחוקה) שלא הקריבו קרבן במג פסח. אלא הקריבו פסח שני: ובימי הרמב"ם ורבי יהודה הלוי כל היהודים בעולם לא מנו יותר ממיליון וחצי, אחר כך הגיעו לפני השואה לשמונה עשר מיליון. ואחר כך בעונות הרבים באה השואה והורידה מאתנו שלישי! (אולי יותר משלישי). נשארו מעט מהרבה. היום אומרים שיש קרוב לחמישה עשר מיליון. אבל כמה מהם יהודים שומרים ומפריים את היהדות? גם לא בר קלם. אז הם "יתר עדריך".

"מים ומזרח ומצפון ותימן שלום רחוק וקרוב שאי מכל עדריך". יש זה מערב, מפעריב ומזרח, "צפון ותימן", תימן זה דרום, הוא יכול היה לומר "דרום", אבל בחר לו לשון מליצית של הנביאים ושל התהלים. "מצפון ותימן שלום רחוק וקרוב שאי מכל עדריך" - את ציאון תקבלי שלום מכל העולם כולו. **"ושלום אסירי תקוון ונתן דמעיו כטל חרמונו ונכסף לרדתם על הריך"**. (יש גידסא "אסיר תאנה", נגדיפה הגידסא אסיר תקוון). בני ישראל מחכים כל יום לגאלה, הם אסירים - כבולים - בתקוה. "נתן דמעיו כטל חרמונו" - הוא מדבר על עצמו, אני אסיר תקוון שנותן את הדמעות שלי כמו טל חרמונו, "כטל חרמונו שיריד על הרי ציאון" (תהלים קל"ג), אבל הדמעות האלו לא יורדים על הרי ציאון, אלא "ונכסף לרדתם על הריך" - אני נכסף, מתאנה וכוסף לשפך את הדמעות האלה על ההרים שלך. (גליון 318 אותיות ב' - ד', ראה שם המשך ביאור הקינה).

הלכה נאמנה

בתשעת הימים [מתחרי ראש חדש אב] אסור לאכל בשר. כל העדות פלם ודועים שמראש חדש אב לא אוכלים בשר. האשכנזים נוהגים לא לאכל בשר גם בראש חדש אב. [והנהגה שישנה שראש חדש אב חל בשבת, גם הם אוכלים בשר, זה כבוד שבת. הרי אפילו תשעה באב שחל בשבת פתוח (ומנית דף כ"ט ע"ב) שבסעודה שלישית מעלה על שלחנו כסעדת שלמה המלך, וכל שכן בראש חדש אב שחל בשבת]. והספרדים בכל ראש חדש בשר לרבות ראש חדש אב. אף על פי שזה אחד מימי תענית של צדיקים כי זה פירטונו של אהרן הכהן, ויש אשכנזים שנוהגים להתענות ולמרות זאת מרן החיד"א אומר (מורה באצבע אות רל"א) אני אוכל בשר לכבוד ראש חדש. אם הרב חיד"א אוכל בשר אנתנו לא נוהיה חסידים יותר ממנו. (ויש נוהגים משבועה עשר בתמוז לא לאכל בשר (היום אין מי שנוהג משבועה עשר בתמוז, אולי בודדים עושים את זה. למה? כי משבועה עשר בתמוז עד תשעה באב זה עשרים ואחד יום בלי בשר ויור, וקשה מאד לעמוד בזה). אבל מראש חדש פלם נוהגים שלא לאכל חוץ מהתימנים. ולפעמים גם התימנים צריכים לנהג כמו כל ארץ ישראל. כי ארץ ישראל זה אתר דקרו [מקומו של מרן השלחן ערוך]. (גליון 269 אותיות ג' וד').



מפעל זיכוי הרבים

שונה הלכות לשנת תשפ"ד

מעל עשרת אלפים עותקים
מחולק חינם בבתי כנסיות ומדרשות



יקיריך ממתינים לעילוי נשמה
אתה יכול להיות שותף בזכויות,
להצלחה ליום הנישואין/ההולדת, לברכה בימי שמחותיך

360 ₪ בלבד ליום ומאות אלפי אנשים לומדים ביום זה
בזכותך ולמעןך.

ההרשמה בעיצומה. **כל הקודם זוכה!**

להצטרפות לזיכוי הרבים התקשרו:

08-6727523

ניתן לשלוח הזמנות למספר זה | בעמדות נדרים פלוס